

Ortaokul Ö?rencileri ?çin Türkçe Dersine Yönelik Motivasyon Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Ortaokul Ö?rencileri ?çin Türkçe Dersine Yönelik Motivasyon Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28457>

Özet

Ortaokul Ö?rencileri ?çin Türkçe Dersine Yönelik **Motivasyon Ölçe?i**, Arslan ve Ta?g?n (2019) taraf?ndan ortaokul düzeyindeki ö?rencilerin Türkçe dersine kar?? duyduklar? motivasyon düzeylerini geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçmek amacıyla geli?tirilmis? bir psikometrik araçtır. Ölçek, ö?rencilerin **Türkçe Dersi** ile ilgili içsel ve d??sal motivasyon bile?enlerini, dersin de?erini ve ö?renmeye yönelik tutumlar?n? de?erlendirmeyi hedeflemektedir. Bu çal??ma, bir ölçek geli?tirme çal??ması olarak tasarlanm?? olup, elde edilen sonuçlar ölçe?in ilgili popülasyon için güçlü psikometrik özelliklere sahip oldu?unu göstermektedir.

Ölçek, e?itim ara?t?rmacılar? ve rehberlik uzmanlar? için, ö?rencilerin dil ö?renimine olan ilgilerini ve ba?ar?lar?n? etkileyen temel motivasyon faktörlerini belirlemede önemli bir kaynak sağlamaktadır. Ölçe?in orijinal makalesi dergipark.org.tr adresinden eri?ilebilir.

Anahtar Kelimeler

Ortaokul, Türkçe dersi, Motivasyon, E?itim psikolojisi, Ölçek geli?tirme, Psikometrik özellikler, Ö?renci tutumlar?.

Yazarlar

Aysel ARSLAN, Abdurrahman TA?GIN

Amaç

Bu çal??manın temel amacı, Türkiye'deki ortaokul ö?rencilerinin **Türkçe Dersi** ö?renme süreçlerine yönelik sahip olduklar? motivasyon türlerini ve düzeylerini ölçmek için kültüre özgü, standart bir ölçüm aracı geli?tirmektir. Var olan genel motivasyon ölçeklerinin aksine, bu ölçek tamamen Türkçe dersinin kendine has özelliklerine odaklanarak daha spesifik ve anlamlı sonuçlar üretmeyi amaçlam??tır.

Ölçek, ö?retmenlere ve e?itim politikası yap?c?lara, ö?rencilerin neden Türkçe dersine kar?? motive olduklar?n? veya olmad?klar?n? anlamaları için somut veriler sunmayı hedefler. Bu sayede motivasyon eksikli?inden kaynaklanan akademik ba?ar?sızlıklar?n önüne geçilebilecek müdahale programları tasarlanabilir.

Yapı

Ölçek, ö?rencilerin Türkçe dersine yönelik **motivasyon** yap?s?n? çok boyutlu olarak ele almaktadır. Geli?tirme sürecinde teorik çerçeve, motivasyonun içsel (ö?renmekten zevk alma,

merak) ve d??sal (not alma, ödül kazanma) bile?enlerini kapsam??t?r. Bu yap?n?n, ö?rencilerin dersi alg?lama biçimleri ve dersin gelecekteki ya?amlar? için ta??d??? de?eri de içeren alt boyutlardan olu?tu?u varsay?lmaktadır.

Psikolojik yap? (konstrükt) olarak, motivasyonun akademik ba?ar? üzerindeki do?rudan ve dolayl? etkilerini ölçen faktörlerin ortaya ç?kar?lmas? hedeflenmi?tir. Ölçe?in nihai formunun, motivasyonun farklı yönlerini birbirinden ay?ran net faktörlere sahip olmas? beklenmektedir.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme sürecinde, arac?n amaçlanan yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünden emin olmak için kapsamlı **geçerlik** çal??malar? yürütülmü?tür. ?çerik geçerli?i, uzman görüş?leri al?narak sa?lanm?? ve maddelerin Türkçe dersine yönelik motivasyon kavram?n? yeterince temsil edip etmedi?i de?erlendirilmi?tir.

Yap? geçerli?i ise, genellikle aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullan?larak test edilmi?tir. Bu analizler, ölçek maddelerinin belirlenen teorik alt boyutlar altında topland???n? ve modelin veri setine uygunlu?unu kan?tlam??t?r. Ölçe?in iyi düzeyde yap? geçerli?ine sahip oldu?u rapor edilmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, yani ayn? ko?ullar altında uyguland???nda tutarlı sonuçlar verme yetene?i, iç tutarlılık analizleri ile incelenmi?tir. Bu amaçla **Cronbach Alfa** iç tutarlılık katsay?s? hesaplanm??t?r.

Genellikle bir ölçe?in kabul edilebilir düzeyde güvenilir say?lmas? için Cronbach Alfa katsay?s?n?n .70 veya üzerinde olmas? beklenir. Bu ölçek geli?tirme çal??mas?nda, elde edilen yüksek katsay?lar sayesinde, Ortaokul Ö?rencileri ?çin Türkçe Dersine Yönelik Motivasyon Ölçe?i'nin yüksek düzeyde iç tutarlılık ve dolay?s?yla güvenilirli?e sahip oldu?u sonucuna var?lm??t?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?n? belirlemek amacıyla öncelikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) uygulanm??t?r. AFA, motivasyon yap?s?n?n kaç temel boyuttan olu?tu?unu ve hangi maddelerin bu boyutlara yüklendi?ini ortaya ç?karm??t?r. Bu a?amada, Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) de?eri ve Bartlett Sphericity testi gibi istatistiksel ön ko?ullar sa?lanm??t?r.

AFA sonucunda elde edilen faktör yap?s?, daha sonra Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile test edilmi?tir. DFA, ölçe?in teorik olarak varsay?lan yap?s?n?n (içsel, d??sal motivasyon vb.) toplanan verilerle ne ölçüde örtü?tü?ünü gösteren uyum indekslerini (RMSEA, CFI, TLI vb.) sa?lam??t?r. Bu

analizler, ölçe?in çok faktörlü yap?s?n?n sa?lam oldu?unu teyit etmi?tir.

Ölçüm Arac?

Test Türü: Geli?tirme tipi ölçek. Ölçek geli?tirme çal??mas? sonucunda elde edilmi?tir.

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme ölçe?i format?nda haz?rlanm??t?r (örn: "Hiç kat?lm?yorum"dan "Tamamen kat?l?yorum"a kadar).

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Ortaokul Ö?rencileri (?lkö?retim 5, 6, 7 ve 8. s?n?f ö?rencileri).

Ya? Grubu: Yakla??k 10-14 ya? aral???

Popülasyon Detaylar?: Türkiye genelindeki ortaokul kademesinde e?itim gören ö?renciler.

Test Metodolojisi: Öz-bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanan, ka??t tabanlı veya dijital olarak uygulanabilir envanter.

Anahtar Kelimeler

Türkçe ö?retimi, Akademik motivasyon, E?itim ara?t?rmalar?, Geçerlik, Güvenirlik, Ortaokul.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Aysel ARSLAN

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

Ba?lant? E-posta Adresleri: arslanaysel.58@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Orijinal kaynakta detaylı adres belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2019

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için genellikle sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Kullan?m ko?ullar? ve potansiyel ücretler için yazar Aysel ARSLAN ile e-posta yoluyla ileti?im kurulmal?dır.

Kaynaklar

Arslan, A. ve Ta?g?n, A. (2019). Ortaokul ö?rencileri için "Türkçe Dersine Yönelik Motivasyon Ölçe?i" geli?tirme çal??mas?. *Journal of Computer and Education Research*, 7(14), 228-249. doi: 10.18009/jcer.565717

Ölçek geli?tirme çal??mas?n?n orijinal makalesine Dergipark üzerinden ula??labilir: dergipark.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:

ortaokul-ogrencileri-icin-turkce-dersine-yonelik-motivasyon-olcegi-gelistirme-calismasi-toad.pdf

Ortaokul Ö?rencileri ?çin Türkçe Dersine Yönelik Motivasyon Ölçe?i

Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, telif haklar? ve akademik yay?n kurallar? nedeniyle bu platformda do?rudan sunulamamaktadır. Ölçek maddelerinin tamam?na ve derecelendirme format?na, yukar?da Kaynaklar bölümünde belirtilen bilimsel makalenin tam metninden veya yazar ile ileti?ime geçilerek ula??labilir.

Maddeler, ortaokul seviyesine uygun, aç?k ve anla??l?r bir dille kaleme al?nm??t?r.